

Algemene principes digiborddidactiek

1. Welke mogelijkheden van het digibord u ook gebruikt, vraag uzelf altijd eerst af wat het leerdoel is.
 - a. Bedenk altijd eerst welke mogelijkheden van het digibord helpen bij uw leerdoel. Ga daar vervolgens mee verder.
 - b. Gebruik afbeeldingen, filmpjes, animaties etc. nooit alleen omdat het zo leuk staat, of om de les wat op te vrolijken. Probeer dit altijd zo in te zetten dat het de leerling helpt bij het leren. Vraag uzelf altijd af of het leren voor de leerling moeilijker zal zijn als u de bron achterwege laat. Is het antwoord 'ja', dan heeft u de meerwaarde gevonden.

2. Wees uzelf bewust van hoe u de aandacht trekt met een scherm.
 - a. U kunt uitleg in stappen opbouwen waar dat nuttig is. Door niet alles tegelijk op het scherm te zetten kunt u de aandacht van de leerling richten naar de juiste plek.
 - b. Zet bij elkaar wat bij elkaar hoort. Dit lijkt een open deur, maar gebeurt toch vaak niet. Zorg er bijvoorbeeld voor dat antwoorden op een vraag ook getoond worden bij de bewuste vraag en niet onderin het scherm of ergens anders.
 - c. Stop een scherm niet te vol met tekst. Op een groot scherm als bij het digibord is dat lastig om te lezen, het leidt de aandacht snel af en u toetst eerder of een leerling goed kan zoeken dan dat de boodschap goed overkomt.

Inzet van afbeeldingen

OP NIVEAU
NEDERLANDS

Th
Theorie

Grammatica - bedrijvende en lijdende vorm

afbeelding ondersteunt de uitleg, helpt bij het begrijpen.

De meisjes laten de hond uit.

Bedrijvende vorm

- Het onderwerp *doet* iets.
- Kan een lijdend voorwerp bevatten.

tekst beknopt en rustig vormgegeven

De hond wordt door de meisjes uitgelaten.

Lijdende vorm

- Het onderwerp *ondergaat* iets.
- Kan géén lijdend voorwerp bevatten.
- *Worden* in de onvoltooide tijd.
- *Zijn* in de voltooide tijd.

stapsgewijze uitleg (niet zichtbaar)

Wat zie je hier? | ||

1. Een afbeelding moet altijd bijdragen aan het leerdoel. Het is dus de bedoeling dat een afbeelding helpt bij het leren en de uitleg/opdracht ondersteunt.

2. Een afbeelding die alleen ter decoratie is kan onbedoeld alle aandacht trekken en daardoor juist afleiden van de lesstof in plaats van ondersteunen. Dit effect is op een groot scherm zoals een digibord extra groot.

3. Houd ondersteunende tekst beknopt.

Inzet van filmpjes

The slide features a header with the logo 'OP NIVEAU NEDERLANDS' and a grid of colored squares. Below the header, the title 'Lees vaardig - lesopener' is displayed in a purple bar. Three video thumbnails are shown:

- Thumbnail 1: 'Jeugdjournaal over première Timbot' (0:00 / 2:12)
- Thumbnail 2: 'Kassa, pretparken 01' (5:10 / 6:25) with URL www.pretparkbeelden.sitepark.nl
- Thumbnail 3: 'buurman en buurman - racebaan' (5:00 / 7:01)

Below the thumbnails are three empty purple rectangular boxes. A central question asks: 'Voor wie is elk fragment bedoeld denk je?'. Below this question is a blue-bordered box containing the text: '4 - 10 jaar 12 - 16 jaar 18+'. Two speech bubbles provide context:

- Left bubble: 'Er staat een gerichte vraag bij de filmpjes.'
- Right bubble: 'De aandacht van de leerling wordt naar het juiste onderwerp gestuurd.'

At the bottom, a bold statement reads: 'Elk programma en elke tekst is bedoeld voor een bepaald publiek!'.

1. Zorg er altijd voor dat een filmpje van voldoende beeldkwaliteit is en dat de lengte van het filmpje in verhouding staat tot het leerdoel.

2. Zorg er altijd voor dat een filmpje aansluit bij het leerdoel. Het kan bijvoorbeeld een principe illustreren of een goed/fout voorbeeld bij een uitleg zijn. Als opening van de les kan een filmpje ook goed ingezet worden als introductie op een thema en/of het activeren van voorkennis.

3. Stel altijd gerichte vragen bij een filmpje. Op die manier wordt de aandacht van de leerling naar het juiste thema gestuurd en is duidelijk wat het doel van het filmpje is.

Interactie - uitleg

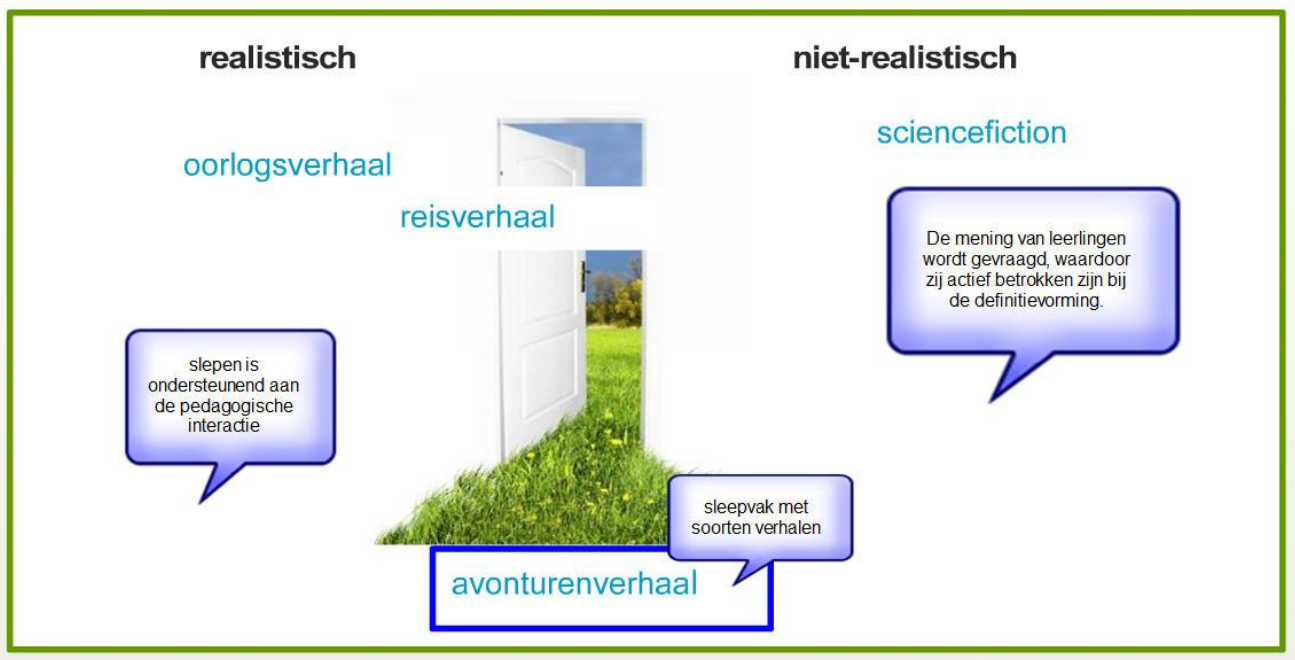

OP NIVEAU
NEDERLANDS

Lekker lezen - Theorie

Bedachte verhalen die echt lijken noemen we realistisch. Bedachte verhalen waarin dingen gebeuren die in het echt niet kunnen noemen we niet-realistisch.

1. Geef uw uitleg zo vorm dat u de leerlingen erbij betreft. Doe dit bijvoorbeeld door hen naar een reactie te vragen, hen uit te dagen om een principe/regel zelf te ontdekken of hen naar een antwoord te vragen.

2. Gebruik alleen technische mogelijkheden om de interactie met de leerlingen te ondersteunen/stimuleren, niet als doel op zichzelf.

3. Zet niet alles al volledig uitgewerkt op het scherm, maar gebruik het digibord als ondersteuning bij uw verhaal, of als 'kapstok' met elementen die u kunt gebruiken om uw verhaal toe te lichten.

Interactie - taalspellen

OP NIVEAU
NEDERLANDS

Ex
Extra

Over lezen - fun & games

zeer interactief en motiverend voor leerlingen

Groep A
groente

meisjesnaam

Pim-pam-pet

?	G	?	?	?
?	?	?	?	T
?	?	V	?	?
?	?	?	?	?
?	?	?	?	?

spelvorm om woordenschat te oefenen

Groep B
bordspel

1. Het digibord leent zich goed voor spelvormen om vaardigheden extra te toetsen. Let er bij het kiezen van een spel op dat het goed klassikaal of in teams uit te voeren is.

2. Houd bij een taalspel altijd goed de tijd in de gaten in verhouding tot het leerdoel. Taalspellen nemen meestal relatief veel tijd in beslag, dus het is belangrijk om dit soort werkvormen goed te doseren.

3. Een leuke site voor klassikale taalspellen:
<http://educatie.ntr.nl/taalspel/> .
geschikte spellen voor in de klas: pim pam pet, galgje, quiz, triviant, jeopardy, woorden maken met gegeven letters etc.

Visueel werken – voorbeeld 1

OP NIVEAU
NEDERLANDS

Ex
Extra

Taalschat - extra opdracht

marathonloop

verbroedering

provincie

Gebruik van beeld in plaats van tekst om iets uit te leggen.

mythologie

Antwoord

1. Probeer ook eens beeld in te zetten als uitleg of verduidelijking in plaats van tekst of een omschrijving.

2. Probeer op het digibord begrippen of concepten visueel te maken door bijvoorbeeld foto's, kleur, pijltjes, schema's etc. te gebruiken. Op die manier kun je vaak met minder tekst hetzelfde duidelijk maken. Een extra voorbeeld hiervan vindt u op de volgende pagina.

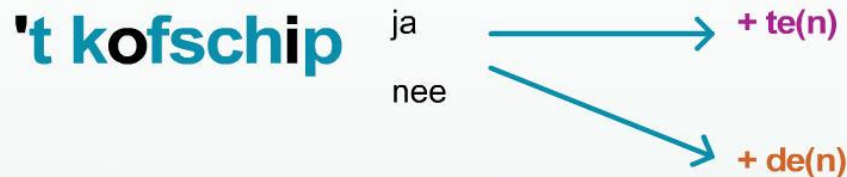
Visueel werken – voorbeeld 2

Th
Theorie

Spelling - theorie

Verleden tijd

schematische weergave, kleurgebruik

hele werkwoord	stam	ik-vorm
passen	pass	paste(n)
wandelen	wandel	wandelde(n)

voltooid deelwoord

Als je in de vt **-te** schrijft, dan op het eind een **t**.
Als je in de vt **-de** schrijft, dan op het eind een **d**.

1. Ook met kleur, pijlen en schema's kunt u dingen visueler maken. Op deze manier heeft u minder tekst nodig, maar is toch helder wat bedoeld wordt.

2. Met kleur kunt u bepaalde stukken benadrukken of juist verschillen aangeven. Op een digibord kunt u hier meer en gemakkelijker gebruik van maken dan bij een krijtbord of whiteboard.

3. Pijlen kunnen heel eenvoudig verbanden duidelijk maken, zonder dat dit omschreven hoeft te worden. Dit geldt uiteraard niet alleen voor een digibord, maar is op een digibord wel extra belangrijk. De ruimte is immers beperkt en veel tekst leidt op een groot scherm snel af.

ThiemeMeulenhoff

Valkuil – teveel tekst gebruiken.

Algemene principes digiborddidactiek

1. Welke mogelijkheden van het digibord u ook gebruikt, vraag uzelf altijd eerst af wat het leerdoel is.

- Bedenk altijd eerst welke mogelijkheden van het digibord helpen bij uw leerdoel. Ga daar vervolgens mee verder.
- Gebruik afbeeldingen, filmpjes, animaties etc. nooit alleen omdat het zo leuk staat, of om de les wat op te vrolijken. Probeer dit altijd zo in te zetten dat het de leerling helpt bij het leren. Vraag uzelf altijd af of het leren voor de leerling moeilijker zal zijn als u de bron achterwege laat. Is het antwoord 'ja', dan heeft u de meerwaarde gevonden.

2. Wees uzelf bewust van hoe u de aandacht trekt met een scherm.

- U kunt uitleg in stappen opbouwen waar dat nuttig is. Door niet alles tegelijk op het scherm te zetten kunt u de aandacht van de leerling richten naar de juiste plek.
- Zet bij elkaar wat bij elkaar hoort. Dit lijkt een open deur, maar gebeurt toch vaak niet. Zorg er bijvoorbeeld voor dat antwoorden op een vraag ook getoond worden bij de bewuste vraag en niet onderin het scherm of ergens anders.
- Stop een scherm niet te vol met tekst. Op een groot scherm als bij het digibord is dat lastig om te lezen, het leidt de aandacht snel af en je toetst eerder of een leerling goed kan zoeken dan dat de boodschap goed overkomt.

1. Veel tekst op een scherm leest niet prettig. Hierdoor loopt u kans dat de bedoelde boodschap niet of slechts voor een deel overkomt.

2. Veel tekst zorgt ervoor dat niet duidelijk is waar de aandacht naartoe moet gaan. Hierdoor kan een leerling gemakkelijk de draad kwijtraken of niet goed meer zien waar op gefocust moet worden.

3. Probeer bij grote lappen tekst de vorm te veranderen door visueler te denken, gebruik te maken van schemas's, afbeeldingen etc. om de stof geschikt te maken voor het digibord.

